

POSTANOWIENIE

Dnia 09 sierpnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Zambrowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Marta Kołakowska

Protokolant Jadwiga Styła

po rozpoznaniu w dniu 09 sierpnia 2017r. w Zambrowie na posiedzeniu jawnym sprawy

z wniosku K. J.

z udziałem A. J. (1)

o podział majątku wspólnego A. i W. J., dział spadku po A. J. i dział spadku po W. J.

postanawia:

I. Ustalić, iż w skład majątku wspólnego małżonków A. W. i W. J. wchodzi:

- własność nieruchomości w postaci lokalu mieszkalnego nr (...) położony w Z. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy w Zambrowie prowadzi księgę wieczystą (...) wraz ze związanym z nim udziałem (...) w nieruchomości wspólnej,

- własność nieruchomości w postaci boksu garażowego nr (...) położony w Z. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy w Zambrowie prowadzi księgę wieczystą (...) wraz ze związanym z nim udziałem 1/10 w nieruchomości wspólnej,

- własność nieruchomości w postaci działek oznaczonych nr geodezyjnymi: (...) położonych w miejscowości R., gm. Ł. dla której Sąd Rejonowy w Łomży prowadzi księgę wieczystą numer (...),

- własność nieruchomości w postaci działek oznaczonych nr geodezyjnymi: (...) położonych w miejscowości R., gm. Ł. dla której Sąd Rejonowy w Łomży prowadzi księgę wieczystą numer (...);

II. Ustalić, że w skład spadku po A. J. (2) zmarłym w dniu (...) w Ł., którego ostatnim miejscem zwykłego pobytu był Z. wchodzi udział w 1/2 (jednej drugiej) części we własności nieruchomości opisanych w pkt I;

III. Dokonać działu spadku po A. J. (2) oraz podziału majątku wspólnego małżonków A. W. i W. J. w ten sposób, iż uczestnikowi A. J. (1) (s. W. i A.) przyznać na wyłączną własność nieruchomości opisane w punkcie I i II postanowienia;

IV. Wartość przedmiotu sprawy ustalić na kwotę 79433,50 (siedemdziesiąt dziewięć tysięcy czterysta trzydzieści trzy) złotych;

V. Zasądzić od uczestnika postępowania A. J. (1) na rzecz wnioskodawcy K. J. kwotę 26477,84 (dwadzieścia sześć tysięcy czterysta siedemdziesiąt siedem i 84/100) złotych tytułem spłaty, płatną w terminie 21 (dwudziestu jeden) dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia, wraz z odsetkami ustawowymi na wypadek uchybia w terminie płatności.

VI. Oddalić wniosek o rozliczenie wierzytelności z tytułu zbycia działek o nr geodez. (...) położonych w m. R. i nr (...) położonej w m. P. oraz zbycia samochodu F. nr rej. (...), ciągnika rolniczego nr rej. (...) i przyczepy nr rej. (...);

VII. Ustalić, iż wnioskodawca i uczestnik ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie we własnym zakresie;

VIII. Oddalić wniosek o dział spadku po W. J..

IX. Nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciążyć wnioskodawcę i uczestnika w częściach równych a ich szczegółowe wyliczenie pozostawić referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt I Ns 1/15

UZASADNIENIE

Wnioskodawca A. J. (1) wniósł o dokonanie działu spadku po W. J. i po A. J. (2). Wnosił o ustalenie, że w skład spadku wchodzi własność nieruchomości rolnej zabudowanej położonej w m. R., dla której są prowadzone księgi (...), (...), lokal mieszkalny poł. w Z. przy ul. (...) wraz z garażem. Po sprecyzowaniu stanowiska, wnosił ponadto o podział wierzytelności z tytułu sprzedaży nieruchomości oraz wskazanych ruchomości przez W. J. oraz wkładu bankowego, wskazując, że doszło do sprzedaży nieruchomości bez udzielenia przez niego pełnomocnictwa matce. Wnosił (przed Sądem) o podział w ten sposób, aby przyznać nieruchomość w postaci lokalu w Z. wnioskodawcy, a na rzecz uczestnika nieruchomości położone w R. bez dopłaty na rzecz wnioskodawcy.

Uczestnik postępowania A. J. (1) uznał wniosek co do zasady, wskazując po sprecyzowaniu stanowiska, że wnosi o przyznanie mu wszystkich nieruchomości, ze splatą na rzecz wnioskodawcy. Oponował rozliczeniu wierzytelności w tym postępowaniu.

Sąd ustalił, co następuje:

W skład majątku wspólnego małżonków A. J. (2) i W. J. wchodziły: własność nieruchomości w postaci lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Z. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy w Zambrowie prowadzi księgę wieczystą (...) wraz ze związanym z nim udziałem (...) w nieruchomości wspólnej, własność nieruchomości w postaci boks garażowego nr (...) położonego w Z. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy w Zambrowie prowadzi księgę wieczystą (...) wraz ze związanym z nim udziałem 1/10 w nieruchomości wspólnej, własność nieruchomości w postaci działek oznaczonych nr geodezyjnymi: (...), położonych w miejscowości R., gm. Ł. dla której Sąd Rejonowy w Łomży prowadzi księgę wieczystą numer (...), własność nieruchomości w postaci działek oznaczonych nr geodezyjnymi: (...) położonych w miejscowości R., gm. Ł. dla której Sąd Rejonowy w Łomży prowadzi księgę wieczystą numer (...). W skład spadku po zmarłym w dniu (...) A. J. (2) wchodzi udział 1/2 części we własność tych nieruchomości, którego wartość wynosi 79433,50 zł. Postanowieniem z dnia 30.12.2004r. w sprawie I Ns 256/04 Sąd Rejonowy w Zambrowie stwierdził, że spadkobiercami po A. J. (2) w udziałach po 1/3 części są: żona W. J. oraz wnioskodawca i uczestnik. Po śmierci A. J., W. J. działając w imieniu własnym i jako pełnomocnik wnioskodawcy i uczestnika, zbyła na rzecz różnych osób, działki (...) położone w m. R. i nr(...) położoną w m. P. oraz ruchomości w postaci samochodu osobowego, ciągnika i przyczepki. Postanowieniem z dnia 21.10.2015r. w sprawie I Ns 264/14 Sąd Rejonowy w Zambrowie, na podstawie testamentu, stwierdził, że spadek po W. J. w całości nabył A. J. (1).

Sąd powyższe ustalił w oparciu o: odpisy i dokumenty ksiąg wieczystych: (...), (...), (...), (...), (...), (...) (k. 16-21, 24-46, 84-85, 87-88, 97-100, 117), wypis geodez. I mapy (k. 22, 23, 47, 48, 50, 83, 86, 89,90, 91, 92,93, 94-95, 96,), zaświadczenie (k. 146), informację Banku (k. 147, 345), decyzję (k. 148, 165), opinię biegłego M. S. (k. 184-291), kopie aktów notarialnych (k. 166-179), pełnomocnictwo (k. 331), zeznania stron (k. 125-127, 132-133), akta SR w Zambrowie sygn. I Ns 264/14, I Ns 256/04.

Sąd zważył, co następuje:

Na wstępie należy wskazać, że w niniejszej sprawie strony były zgodne, aby dokonać podziału spadku. Nie było zgody co do sposobu podziału, co do zaliczenia wierzytelności wskazywanych przez wnioskodawcę ani też co do wartości składników majątku.

Zgodnie z art. 1035 kc jeżeli spadek przypada kilku spadkobiercom, do wspólności majątku spadkowego oraz do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów niniejszego tytułu. Natomiast zgodnie z art. 211 kc, mającym zastosowanie do działu spadku (art. 1035 kc) każdy ze współwłaścicieli może żądać, ażeby zniesienie współwłasności nastąpiło przez podział rzeczy wspólnej, chyba że podział byłby sprzeczny z przepisami ustawy lub ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem rzeczy albo że pociągałby za sobą istotną zmianę rzeczy lub znaczne zmniejszenie jej wartości. Wniosek o dział spadku dotyczył także spadku po W. J.. W tym miejscu należy stwierdzić, iż w związku z nabyciem spadku przez jednego spadkobiercę wniosek o dział spadku po W. J. był bezprzedmiotowy i podlegał oddaleniu (art. 1035 kpc a contrario). Sąd dokonał więc działu spadku pozostawionego przez A. J., po którym do dziedziczenia doszli wnioskodawca i uczestnik. W skład spadku po A. J. (2) – o czym był mowa w ustaleniach Sądu - wchodził tylko udział w nieruchomościach, stanowiących wcześniej majątek wspólny zmarłego i jego żony. W sprawie żadna ze stron nie domagała się podziału poszczególnych nieruchomości wchodzących w skład spadku, przy czym wnioskodawca wnosił o nieprzyznawanie mu działek poł. w R. i o ich ewentualną sprzedaż licytacyjną. Uczestnik zaś wnosił o przyznanie mu całego majątku spadkowego.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd uznał za właściwe dokonanie działu spadku między stronami przez przyznanie nieruchomości uczestnikowi, którego udział wynikający zarówno z nabycia spadku po matce W. J. jak i po ojcu znacznie przewyższa udział w tych nieruchomościach przypadający wnioskodawcy. Nadto, to uczestnik był zainteresowany nabyciem całości majątku spadkowego, gdy tymczasem wnioskodawca w ostatnim pisemnym stanowisku (k. 353) stwierdził, że nie jest zainteresowany utrzymaniem i otrzymaniem nieruchomości, oprócz mieszkania i garażu, wnosząc o ich sprzedaż w trybie egzekucyjnym.

W związku z przyznaniem całego majątku jednemu ze spadkobierców, drugiemu spadkobiercy należała się odpowiednia spłata odpowiadająca wartości jego udziału w masie spadkowej. W celu ustalenia aktualnej wartości składników majątku spadkowego w postaci nieruchomości, Sąd dopuścił dowód z pisemnej opinii biegłego ds. szacowania nieruchomości M. S. (2) (k. 184-291). Biegły sporządził opinię w oparciu o dane z akt sprawy oraz oględziny okazanych mu nieruchomości. Uwzględnił wartości podobnych nieruchomości na rynku lokalnym. Przyjęte przez biegłego kwoty, stanowiące wartość poszczególnych działek oraz wartość lokalu mieszkalnego i garażu, zasługują na aprobatę. Opinię należało ocenić też jako pełną i popartą fachową wiedzą biegłego. Na podstawie szczegółowych obliczeń biegłego, Sąd dokonał ustalenia wartości działek jak i lokali wchodzących w skład spadku po A. J. w należącym do masy spadkowej udziału w tych nieruchomościach w wysokości 1/2 części. Łączna wartość udziału spadkodawcy w tych nieruchomościach wyniosła 79433,50 zł. W związku z przyznaniem całego majątku uczestnikowi, Sąd miał obowiązek zasądzić na rzecz współspadkobiercy – wnioskodawcy odpowiednią spłatę od uczestnika. Kwota spłaty odpowiadała jego udziałowi w spadku po A. J. (2) tj. $1/3 \text{ z } 79433,50\text{zł} = 26477,84\text{zł}$. Przy braku odpowiedniego wniosku Sąd uznał, że odroczenie spłaty nie byłoby zasadne, zaś okres 21 dni od uprawomocnienia się orzeczenia jest wystarczający do zgromadzenia potrzebnej ilości środków pieniężnych przez uczestnika i dokonanie spłaty na rzecz wnioskodawcy.

Odnosnie wskazywanych przez wnioskodawcę wierzytelności z tytułu sprzedaży nieruchomości po śmierci A. J. (2), należy podnieść, że nie można było uznać ich za mające być rozliczone pomiędzy współspadkobiercami. Jak wynika z treści aktów notarialnych, na mocy których dokonano przeniesień własności działek, dotychczas stanowiących majątek wspólny zmarłego A. J. (2) i jego żony W., W. J. zbywała nieruchomości w imieniu własnym oraz jako pełnomocnik A. J. (1) i K. J., wówczas będących spadkobiercami A. J. (2). To wtedy żyjąca W. J. bądź odbierała kwotę ceny także w imieniu i na rzecz wnioskodawcy i uczestnika (k. 166-169), bądź to wnioskodawca i uczestnik (udzielający pełnomocnictwa) uzyskiwali część ceny (k. 170-173, 176-178). Tym bardziej nie podlega rozliczeniu w niniejszym postępowaniu zapłata ceny za nieruchomości zbyte w imieniu własnym i w imieniu wnioskodawcy, uczestnika i W. J. przez I. C. (k. 174-175). Żadna ze stron nie przedstawiła dowodów na podnoszony fakt nieprawidłowości udzielenia

pełnomocnictwa, zaś treści aktów notarialnych oraz pełnomocnictwo (podpisane przez wnioskodawcę i uczestnika k. 331) potwierdza działanie zbywcy na rzecz i w imieniu mocodawców na podstawie udzielonego pełnomocnictwa, które nie zostało odwołane. Należy tu zwrócić uwagę, że umocowanym do dokonania czynności zbycia nieruchomości nigdy nie był wnioskodawca czy uczestnik. Żadna ze stron nie wykazała, żeby sprzedaż tych nieruchomości i ruchomości odbyła się bez zgody i wiedzy wnioskodawcy czy uczestnika, wręcz przeciwnie treść umów notarialnych jak i treść pełnomocnictwa świadczy o zgodzie, i tym bardziej wiedzy stron niniejszego postępowania na dokonanie zbycia rzeczy, wchodzących w skład spadku po A. J. (2). Należało zatem oddalić wniosek o rozliczenie wierzytelności. Nadto, nie wynika z żadnego dowodu zgromadzonego w sprawie, żeby to uczestnik pobrał pieniądze uzyskane z tytułu sprzedaży rzeczy za swego brata - wnioskodawcę. Brak było też dowodów wskazujących na istnienie środków pieniężnych zgromadzonych w banku przez A. J. (2). Z informacji (...) SA (k. 165, 345) wynikało, że Bank nie prowadził konta na nazwisko zmarłego.

O kosztach postępowania poniesionych przez strony orzeczono na mocy art. 520 § 1 kpc wskazując, że jako podmioty zainteresowane w równym stopniu podziałem spadku, ponoszą je we własnym zakresie. Natomiast o nieuiszczonych kosztach sądowymi orzeczono na mocy art. 520 § 2 kpc obciążając nimi w częściach równych wnioskodawcę i uczestnika, biorąc pod uwagę, że wnioskodawca i uczestnik byli w równym stopniu zainteresowani ustaleniem i podziałem majątku spadkowego, a szczegółowe wyliczenie pozostawiono referendarzowi.